

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

S P R E N D I M A S **DĖL ROKIŠKIO RAJONO ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS TAISYKLIŲ** **PATVIRTINIMO**

2019 m. vasario 20 d. Nr. TS-26
Rokiškis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 26 ir 28 punktais, 16 straipsnio 2 dalies 36 punktu ir Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 9 punktu, Rokiškio rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Rokiškio rajono želdynų ir želdinių apsaugos taisykles (pridedama);
2. Paskelbti šį sprendimą Teisės aktų registre ir Rokiškio rajono savivaldybės interneto svetainėje.

Sprendimas per vieną mėnesį gali būti skundžiamas Regionų apygardos administraciniam teismui, skundą (prašymą) paduodant bet kuriuose šio teismo rūmuose, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Antanas Vagonis

ROKIŠKIO RAJONO ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rokiškio rajono želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės (toliau – taisyklės) nustato Rokiškio rajono savivaldybės teritorijoje ne miškų ūkio paskirties žemėje esančių želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, priežiūros ir naudojimo kultūrinei bei švietėjiškai veiklai reikalavimus, kurių turi laikytis žemės savininkai ir naudotojai, fiziniai ir juridiniai asmenys įstatymų nustatyta tvarka priskirtose ir bendrojo naudojimo teritorijose vykdančios tvarkymo, priežiūros, statybos ar remonto darbus.

2. Taisyklės yra privalomos visiems Rokiškio rajono savivaldybės teritorijoje esantiems želdynų ir želdinių savininkams ir valdytojams, želdynus ir želdinius prižiūrinčioms įmonėms, fiziniams ir juridiniams asmenims.

3. Už Rokiškio rajono želdinių išsaugojimą, tinkamą jų priežiūrą ir tvarkymą atsako visi želdinių savininkai ir valdytojai.

4. Rokiškio rajono bendrojo naudojimo teritorijoje augančių želdynų planavimo, kūrimo, apsaugos, tvarkymo ir priežiūros darbus organizuoja Rokiškio rajono savivaldybės administracija.

5. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos galiojančiuose teisės aktuose.

6. Rokiškio rajono želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintais kriterijais, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtintu reglamentu STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtintais kriterijais, pagal kuriuos dendrologiškai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi želdiniai, augantys privačioje žemėje, priskiriami saugotiniams, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtintu Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašu, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtintomis Želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklėmis, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtintomis Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklėmis, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtintomis Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklėmis, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtintu Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašu, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtintais želdinių atkuriamosios vertės įkainiais ir kitais teisė aktais.

II SKYRIUS SAUGOTINŲ ŽELDINIŲ, AUGANČIŲ NE MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE, TVARKYMO REGLAMENTAVIMAS

7. Saugotiniams priskiriami medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje (toliau – medžiai ir krūmai):

7.1. augantys šių taisyklių 3 priede nurodytose teritorijose ir atitinkantys 3 priede nurodytus dydžius;

7.2. kurie įrašyti į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, Augalų nacionalinių genetinių išteklių sąrašą, arba medžiai ir krūmai, kurie yra kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingosios savybės.

8. Medžiai ir krūmai neatitinka šių taisyklių 7.1 papunktyje nurodyto kriterijaus, jeigu jie yra:

8.1. nudžiūvę, stichinių nelaimių, gaisrų ar avarijų metu išversti, nulaužti, apdegę, žvėrių sužaloti medžiai ir krūmai;

8.2. invazinių rūšių medžiai ir krūmai;

8.3. medžiai ir krūmai, augantys:

8.3.1. ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jų dalių, inžinerinių statinių;

8.3.2. geležinkelio želdinių apsaugos zonoje aukštesni už nuotolį nuo medžio iki pirmojo bėgio;

8.3.3. energetikos objektų (išskyrus elektros oro kabelius) apsaugos zonose;

8.3.4. pylimo (polderio) priežiūros juostoje, melioracijos griovio (išskyrus sureguliuotas upių vagas) šlaituose ir priežiūros juostoje, drenažo rinktuvo apsaugos juostoje, ant melioracijos statinių ir 15 m atstumu nuo melioracijos statinių ašinės linijos ir žemės užtvankos žemutinio šlaito, kai melioracijos statiniai įtraukti į melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitą, taip pat 15 m atstumu į abi puses nuo drenažo žiočių ir (ar) vandens nuleistuvų įtekėjimo į sureguliuotas upes;

8.4. medžiai ir krūmai, kuriuos numatyta iškirsti pagal parengtus saugomų teritorijų gamtotvarkos planus, kultūros paveldo objektų apsaugos reglamentus ar kompleksinių kultūros paveldo objektų ir kultūros paveldo vietovių tvarkymo planus ir saugomų rūšių apsaugos planus.

9. Saugotini medžiai ir krūmai neatlyginamai gali būti kertami (šalinami), kai:

9.1. nudžiūvę, išskyrus uoksinius (drevėtus);

9.2. vėjo, sniego, žaibo ar dėl kitų priežasčių išversti, nulaužti, apdegę gaisro metu;

9.3. išpuvę (išskyrus atvejus, kai nėra pavojingi žmonėms, pastatams, eismui ir labai svarbūs biologinės įvairovės požiūriu);

9.4. pasvirę didesniu negu 45⁰ kampu ir pasvirimas kasmet didėja (nustatoma stebėsenos metu);

9.5. pažeisti stiebo ir šaknų puvinio;

9.6. apipulti vabzdžių kenkėjų ir grybinių ligų;

9.7. pažeistos medžių ir krūmų gyvybinės funkcijos, funkcijų pažeidimo parametrai reglamentuojami Žalos aplinkai, sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus ir objektus, skaičiavimo metodika, patvirtinta aplinkos ministro 2014 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. D1-269 „Dėl Žalos aplinkai, sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus ir objektus, skaičiavimo metodikos patvirtinimo“, 25 punkte;

9.8. vykdomi kraštovaizdžio formavimo ar kiti medžių ir krūmų kokybę gerinantys kirtimai;

9.9. auga ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jų dalių;

9.10. auga pylimo (polderių) šlaituose, melioracijos griovių (išskyrus sureguliuotas upes ir upelius) šlaituose ir jų apsaugos juostose;

9.11. auga kapinėse ir gadina paminklus, antkapius, kapinių tvorą;

9.12. auga ant piliakalnių, pilkapių;

9.13. auga parkuose, skveruose ir kitose urbanizuotose teritorijose kaip nepageidaujamos rūšys;

9.14. auga arti pastatų ir tamsina langus (vasaros metu kambariuose apšvietimas neatitinka galiojančių normų), gadina pamatus, kelia grėsmę pastatui;

9.15. auga apsaugos zonose, kuriose pagal Specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, neturi augti;

9.16. auga teritorijoje, kuri numatoma naudoti valstybiniais geležinkeliams, magistraliniams vamzdynams, aukštos įtampos elektros linijoms, valstybinės reikšmės keliams, gatvėms tiesti, rekonstruoti, svarbioms valstybinės reikšmės statyboms;

- 9.17. numatyti kirsti, atlikus želdynų ir želdinių inventorizavimą;
- 9.18. yra nustatyta tvarka parengti saugomų teritorijų planavimo dokumentai, kuriuose nurodyti kertami ar kitaip pertvarkomi medžiai ir krūmai;
- 9.19. šalinamos saugotinių medžių, pasvirusių didesniu kaip 45° kampu, storosios šakos.
10. Saugotini medžiai ir krūmai taisyklių 9 punkte išvardytais atvejais gali būti kertami tik įvertinus jų būklę natūroje, išskyrus taisyklių 9.15–9.18 papunkčius.
11. Saugotinių medžių ir krūmų persodinimas vykdomas išimties atvejais, t. y. platinant gatves, vykdant statybos ir kitus darbus:
 - 11.1. medžiai persodinami su žemės gumulu, kurio diametras 2,0 x 2,0 m ar 2,4 x 2,4 m;
 - 11.2. saugotinių medžių persodinimo darbai vykdomi pagal nustatytą tvarką, parengtą ir patvirtintą želdinių pertvarkymo projektą ar schemą;
 - 11.3. persodinami sveiki, gerai išsivystę, be mechaninių pažeidimų, šalčio plyšių ir persodinimą pakeliantys medžiai, ne storesni kaip 25 cm diametro (1,3 m aukštyje). Ypač vertingi medžiai gali būti persodinami ir didesnio diametro, prieš tai paruošus juos persodinti;
 - 11.4. persodinant laja apipjaustoma, sutrumpinant šonines šakas (išskyrus ažuolus, beržus ir spygliuočius). Persodinamų medžių apatinės skeletinės šakos turi būti išsidėsčiusios ne aukščiau kaip 3–4 m;
 - 11.5. dėl sumažėjusio medžių dekoratyvumo ir jų virtimo grėsmės esant stipriam vėjui, medžiai persodinami į atokesnes nuo žmonių ir transporto judėjimo vietas ar į medelynus tolimesniam auginimui (formuojant juose medžių lają ir šaknų sistemą). Persodintus medžius privaloma 3 metus prižiūrėti.
12. Draudžiama persodinti medžius su sausa viršūne, vidaus puvinium, vienašone, nesusiformavusia laja.
13. Medžių ir krūmų persodinti negalima šiais atvejais:
 - 13.1. po medžiais yra inžinerinės komunikacijos;
 - 13.2. aplink medžius yra laikini statiniai ar pastatai;
 - 13.3. nėra galimybės prie medžių privažiuoti su technika;
 - 13.4. nėra galimybės suformuoti reikalaujamo dydžio žemės gumulą, nes trukdo tankus medžių masyvas (medynas) ar statybos darbų atliekos apie medžius;
 - 13.5. medžių vegetacijos metu;
 - 13.6. medžiai auga arti statinių ar pastatų pamatų, tvorų ar kt.;
 - 13.7. trukdo elektros laidai.

III SKYRIUS

LEIDIMŲ SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KIRTIMO, PERSODINIMO AR KITOKIO PAŠALINIMO, GENĖJIMO DARBAMS IŠDAVIMO TVARKA

14. Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbai turi būti vykdomi turint Rokiškio rajono savivaldybės administracijos seniūnijos seniūno išduotą, išskyrus taisyklių 15 punkte nurodytus atvejus, leidimą saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo darbams, genėjimui (toliau – leidimas) (1 priedas) ir atlyginus, išskyrus taisyklių 17 punkte nurodytus atvejus, medžių ir krūmų vertę, nurodytą leidime.
15. Leidimo medžių ir krūmų kirtimui ar kitokiam pašalinimui nereikia:
 - 15.1. kai jie auga:
 - 15.1.1. vandens telkiniuose, grioviuose, pylimų (polderių) ir griovių (išskyrus sureguliuotas upes ir upelius) šlaituose;
 - 15.1.2. ant įrašytų į melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitą: slenksčių, greitviečių, vandens pralaidų, drenažo rinktuvų ir sausintuvų, siurblinių, tvenkinių žemės užtvankų, pylimų, drėkinimo vamzdynų, šulinių, vandens nuleistuvų, siurblinių ir 15 m atstumu nuo jų pakraščio, grioviuose ir jų šlaituose (išskyrus sureguliuotas upių vagas), griovio priežiūros juostoje;
 - 15.1.3. ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jo dalių;

15.1.4. kapavietėse (suderinus su kapinių priežiūrą vykdančia organizacija ar atsakingu asmeniu), išskyrus kultūros paveldo objektų teritorijas;

15.2. invazinėms medžių rūšims, įrašytoms į Invazinių Lietuvoje rūšių sąrašą.

15.3. formuojant gyvatvores ir karpant medžių šakas kelio ženklų veikimo zonoje.

16. Neturint leidimo (jis išduodamas per 5 darbo dienas, įvykdžius darbus) galima šalinti (kirsti) vėjo, sniego, žaibo ar dėl kitų priežasčių išverstus, nulaužtus medžius, genėti medžius, kai kelia pavojų žmonėms, pastatams ir statiniams ar eismui.

17. Saugotinių medžių ir krūmų vertė neatlyginama, kai:

17.1. taisyklių 9 punkte nurodytais atvejais darbus vykdo žemės ar želdynų ir želdinių savininkas ir valdytojas ar jo įgaliotas asmuo;

17.2. želdiniai auga naudingųjų iškasenų telkiniuose;

17.3. pareiškėjas įsipareigoja ne vėliau kaip per metus pasodinti savivaldybės nurodytoje vietoje kertamų ar kitokiu būdu pašalinamų medžių ir krūmų atkuriamąją vertę atitinkantį nurodytų rūšių ir matmenų medžių ir krūmų kiekį ir juos prižiūrėti 3 metus.

18. Leidimų išdavimo tvarka:

18.1. Fiziniai ir juridiniai asmenys – želdynų ir želdinių savininkai, valdytojai (įskaitant ir seniūnijas) bei kiti asmenys pateikia Rokiškio rajono savivaldybės administracijos seniūnijai, kurioje yra želdiniai ar želdynai, argumentuotą nustatytos formos prašymą dėl saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo darbų (2 priedas).

18.2. Seniūnijos seniūnas, išduodantis leidimus, gavęs prašymą, vadovaudamasis aplinkos ministro patvirtintu Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašu, ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo prašymo pateikimo dienos paruošia (išduoda) leidimą. Esant neaiškiai argumentacijai, gali būti prašoma papildomos informacijos iš želdynų ir želdinių savininko ir valdytojo ar sukviečiama prie savivaldybės sudaryta Želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisija (toliau – komisija). Komisijos sudėtį ir jos nuostatus tvirtina Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktorius.

18.3. Saugotinių medžių ir krūmų atkuriamąją vertę, vadovaudamasis aplinkos ministro patvirtintais Želdinių atkuriamosios vertės įkainiais, nustato seniūnijos seniūnas. Medžio atkuriamoji vertė gali būti patikslinta jį nukirtus (dėl puvinio).

18.4. Apskaičiuotą pinigų sumą, atitinkančią atkuriamąją želdinių vertę, asmuo, kuriam nuspręsta išduoti leidimą, perveda į Rokiškio rajono savivaldybės administracijos sąskaitą.

18.5. Prireikus atliekama želdinių būklės ekspertizė, vadovaujantis Aplinkos ministerijos patvirtinta Želdinių būklės ekspertizės tvarka.

18.6. Leidimą Rokiškio rajono seniūnijos, kurioje yra želdiniai ar želdynai, seniūnas derina su:

18.6.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos įgaliota institucija, išskyrus taisyklių 9 punkte nurodytus atvejus ir atvejus, kai saugotini medžiai ir krūmai auga saugomoje teritorijoje, turinčioje direkciją;

18.6.2. saugomos teritorijos direkcija, jei saugotini medžiai ir krūmai auga saugomoje teritorijoje, turinčioje direkciją;

18.6.3. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Panevėžio skyriumi, kai medžiai ir krūmai kertami, genimi ar pertvarkomi nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijoje ir jos apsaugos zonoje;

18.6.4. želdynų ir želdinių savininku ar valdytoju, kai prašymą pateikė ne jis (išskyrus savivaldybę).

18.7. Leidimas nederinamas, jei nustatyta tvarka parengtuose ir patvirtintuose detaliuosiuose ir specialiuosiuose planuose, atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose yra pateikti duomenys apie kertamų ar pertvarkomų medžių ir krūmų rūšinę sudėtį, skaičių bei jų augimo vietas ir šie dokumentai yra nustatyta tvarka suderinti su Aplinkos ministerijos įgaliota institucija ir saugomos teritorijos direkcija, kai kertami ar pertvarkomi saugomoje teritorijoje, turinčioje direkciją, augantys medžiai ir

krūmai.

18.8. Leidimas atlygintinai (pateikus medžių atkuriamąją vertę atlyginantį apmokėjimo dokumentą) ar neatlygintinai kirsti, persodinti, genėti želdinius arba motyvuotas atsisakymas jį išduoti pateikiamas per 30 darbo dienų nuo raštiško prašymo pateikimo dienos ir galioja vienus metus nuo jo išdavimo.

19. Numatyti kirsti medžiai pažymimi dažais, kirtimui – raudonai, persodinimui – geltonai.

20. Daugiabučių namų savininkų bendrijų pirmininkų, daugiabučių gyvenamųjų namų administratorių prašymai, jungtinės veiklos sutarties įgaliotinių, fizinių ir juridinių asmenų kirsti geros būklės, nekeliančius pavojaus želdinius nagrinėjami tada, kai kartu su prašymu pateikiama bendrijos ar gyventojų susirinkimo protokolo kopija arba jo išrašas, patvirtinantis, kad daugiau kaip 51 proc. namo savininkų pritaria šiam prašymui.

IV SKYRIUS ŽELDINIŲ SODINIMAS

21. Bendro naudojimo teritorijoje (išskyrus privačias namų valdas) sodinti želdinius galima tik suderinus su Rokiškio rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir paveldosaugos skyriumi apželdinimo projektą arba schemą.

22. Veisiamų medžių ir krūmų asortimentas (išskyrus privačioje žemėje veisiamus želdinius) parenkamas, vadovaujantis Aplinkos ministerijos patvirtintais Sodmenų kokybės reikalavimais.

23. Želdynai kuriami, želdiniai veisiami (išskyrus privačioje žemėje veisiamus želdinius) vadovaujantis teritorijų planavimo dokumentais, želdynų tvarkymo ir kūrimo projektais, kitais dokumentais, vadovaujantis aplinkos ministro patvirtintomis Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklėmis.

24. Medžius ir krūmus draudžiama veisti:

24.1. vietose, kuriose Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose įrašytas draudimas sodinti medžius ar krūmus;

24.2. melioracijos griovių ir vandens telkinių dugnuose, melioracijos griovių ir pylimų šlaituose;

24.3. kapavietėse ir kapinėse, nesuderinus su rajono savivaldybe ar seniūnija, išskyrus krūmus iki 1 m aukščio;

24.4. valstybinėje žemėje, nesuderinus su savivaldybe arba tos žemės valdytoju, naudotoju ar neturint įgaliojimų tame sklype tvarkyti želdinius;

24.5. nesilaikant atstumų, nurodytų taisyklių 25.1–25.5 papunkčiuose.

25. Vadovaujantis aplinkos ministro patvirtintomis Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklėmis, medžiai ir krūmai sodinami:

25.1. medžiai – ne arčiau kaip 10 m atstumu, krūmai, aukštesni kaip 2 m, ne arčiau kaip 2,5 m atstumu, kiti krūmai – 1,5 m atstumu nuo pastatų sienų su langais, išskyrus teritorijas tarp pastatų ir gatvių ar kelių;

25.2. medžiai – ne arčiau kaip 5 m atstumu, krūmai – 1,5 m atstumu nuo pastatų (išskyrus nurodytus taisyklių 25.1 papunktyje);

25.3. medžiai – 4 m atstumu nuo apšvietimo stulpų, kolonų ir atramų;

25.4. medžiai – ne arčiau kaip 3 m atstumu, krūmai – 1 m atstumu nuo atraminių sienelių papėdės išorinės pusės.

25.5. be kaimyninio sklypo savininko, valdytojo ar įgalioto asmens sutikimo raštu:

25.5.1. medžiai iki 3 m aukščio ir krūmai, užaugantys iki 3 m, – ne arčiau kaip 2 m, kiti medžiai – ne arčiau kaip 3 m, šiaurinėje (tarp 315⁰ ir 45⁰) sklypo pusėje – ne arčiau kaip 5 m, kiti krūmai – ne arčiau kaip 1 m atstumu nuo kaimyninio sklypo ribos ir tokiu atstumu vienas nuo kito, kad tarp užaugusių medžių lajų ar krūmų išorinių stiebų būtų ne mažesnis kaip 1 m atstumas;

25.5.2. gyvatvorė – ne arčiau kaip 1 m atstumu nuo kaimyninio sklypo ribos ir formuojama ne aukštesnė kaip 1,3 m, išskyrus pietinę (tarp 135⁰ ir 225⁰) sklypo pusę, kur gyvatvorė gali būti iki 2 m aukščio;

25.6. nuo požeminių inžinerinių tinklų ir objektų, neišvardytų taisyklių 25.1–25.5 papunkčiuose, sodinami kaip reglamentuojama Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose arba aplinkos ministro įsakymais patvirtintuose statybos techniniuose reglamentuose, kuriuose yra nurodomi medžių ir krūmų sodinimo atstumai.

26. Gatvių želdiniai sodinami vadovaujantis Statybos techniniu reglamentu STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“.

V SKYRIUS

MEDŽIŲ IR KRŪMŲ APSAUGOS, TVARKYMO BEI PRIEŽIŪROS REIKALAVIMAI

27. Želdynų ir želdinių tvarkymo metu turi būti išsaugoti esami gyvybingi perspektyvūs želdiniai.

28. Vykdamas statybos darbus, želdiniai saugomi vadovaujantis tuo metu galiojančiomis Aplinkos ministerijos patvirtintomis Želdinių apsaugos vykdamas statybos darbus taisyklėmis. Fiziniai ir juridiniai asmenys, vykdamas minėtus darbus, privalo:

28.1. saugoti statybos teritorijoje esančius želdinius, jeigu juos kirsti (persodinti) nėra numatyta projekte;

28.2. pavienius medžius, esančius statybos teritorijoje, iki statybos darbų pradžios aptverti ne žemesniais kaip 2 m skydais arba kita užtvara, medžių grupes ir krūmus aptverti ištisiniu aptvaru, ne mažesniu kaip 1,5 m atstumu nuo kamienų. Medžius ir krūmus, esančius arčiau kaip 5 m nuo važiuojamosios dalies krašto, aptverti atitvarais;

28.3. neplūkti ir neardyti augalinės žemės paviršiaus po medžiais ir krūmais arčiau kaip 4 m nuo medžių lajų projekcijų važinėjant transporto priemonėmis, sandėliuojant medžiagas bei įrenginius, statant įvairios paskirties laikinus statinius;

28.4. jeigu darbo metu reikia vaikščioti arti saugomų želdinių – įrengti medinius lieptus ne arčiau kaip 1,5 m nuo medžio kamieno;

28.5. laistyti želdinius sausrų metu;

28.6. kasant gruntą, laikytis šių minimalių atstumų: nuo medžio kamieno iki iškasos krašto – 2 m, o krūmų – 1 m (išskyrus, jei kitaip numatyta projektuose); tranšėjų stačios sienutės ties medžiais ir krūmais biriamame ir šlapiame grunte tvirtinamos statramsčiais (ištisiniais skydais);

28.7. nekasti tranšėjų (kabelio, vandentiekio ir kanalizacijos vamzdžių ir kt. įrenginių tiesimui) arčiau kaip 3 m nuo medžio kamieno, kurio diametras didesnis kaip 15 cm, arčiau kaip 2 m, kai kamieno diametras iki 15 cm ir arčiau kaip 1,5 m – nuo krūmų, skaičiuojant atstumą nuo kraštinio stiebo;

29. Baigus statybos darbus, privaloma:

29.1. apželdinti sklypą pagal statinio projektą, nepažeidžiant Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių;

29.2. sutvarkyti želdinius teritorijoje už statinio sklypo ribų, jei ji buvo naudojama vykdamas statybos darbus.

30. Želdynai ir želdiniai nuo ligų ir kenkėjų saugomi vadovaujantis Aplinkos ministerijos patvirtintomis Želdynų ir želdinių sanitarinėmis apsaugos taisyklėmis. Želdynų ir želdinių savininkai ir valdytojai, želdynus ir želdinius prižiūrinčios įmonės privalo:

30.1. saugoti želdinius nuo ligų, kenkėjų, antropogeninės veiklos poveikio, bloginančio želdinių sanitarinę būklę;

30.2. sodinti atsparias ligoms ir kenkėjams augalų rūšis, kurių sanitarinė būklė turi būti patikrinta jau medelyne;

30.3. anksti pavasarį ar rudenį išpjautyti medžių ir krūmų pažeistas, nudžiūvusias, nušalusias šakas ar jų dalis, šalinti išdžiūvusius medžius ir krūmus.

31. Fiziniai ir juridiniai asmenys, valantys gatves, šaligatvius, aikštes ir skverus, privalo

nepilti ir nelaikyti ant žaliųjų plotų, gėlynų, krūmų ir medžių sniego su žvyru ir druska, žvyro, įvairių chemikalų, taip pat nuo gatvių, skverų nuvalomų nešvarumų ir žemių.

32. Želdinių savininkai ir valdytojai privalo užtikrinti, kad jų želdinių šakos neišsikištų už sklypo ribų. Fiziniai ir juridiniai asmenys, vykdančys medžių ir krūmų (išskyrus augančių privačioje žemės valdoje želdynus ir želdinius, kurie teisės aktais nėra priskirti saugotiniams) priežiūros darbus, vadovaujasi Aplinkos ministerijos patvirtintomis Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklėmis. Medžių ir krūmų priežiūra apima šiuos darbus: medžių ir krūmų laistymą ir tręšimą, dirvožemio purenimą ir mulčiavimą, medžių ir krūmų šiltinimą, genėjimą ir kitus priežiūros darbus.

33. Fiziniai ir juridiniai asmenys, veisiantys medžius ir krūmus, parenkantys vejų žolių ir gėlių asortimentą ir įrengiantys vejas ir gėlynus Rokiškio rajono želdynuose (išskyrus privačioje žemėje ir privačiose namų valdose) turi vadovautis aplinkos ministro patvirtintomis Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklėmis.

34. Želdynus ir želdinius tvarkančios įmonės privalo turėti specialistų, kuriems būtų suteikta teisė vykdyti želdinių veisimo, augančių medžių ir krūmų genėjimo, želdinių apsaugos nuo ligų ir kenkėjų, vejų ir gėlynų įrengimo darbus.

VI SKYRIUS DRAUDIMAI BENDROJO NAUDOJIMO ŽELDYNUOSE

35. Atskiruosiuose želdynuose (parkuose, skveruose, kituose poilsiui skirtuose, memorialinės, apsauginės ir ekologinės paskirties želdynuose, kurie žymimi bendrajame ir specialiuosiuose planuose) bei priklausomuosiuose (gyvenamųjų, visuomeninės paskirties, komercinės paskirties, inžinerinės infrastruktūros, rekreacinių ir kitų teritorijų) želdynuose draudžiama:

35.1. sodinti teršiančius aplinką žiedadulkėmis, žiedynais ir vaisiais medžius ir krūmus, intensyviai plintančius šaknų atžalomis augalus, išskyrus apsauginės ir ekologinės paskirties atskiruosius ir mokslinės paskirties želdynus;

35.2. kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti želdinius augalų vegetacijos metu (išskyrus kirsti pavojų keliančius medžius);

35.3. fiziniams ir juridiniams asmenims savavališkai sodinti, persodinti, genėti, kirsti ar kitaip pašalinti, naikinti želdinius ir želdynus;

35.4. kirsti, laužyti ar kitaip žaloti (kalti vinis, tvirtinti reklaminius skydus ir kt.) medžius, krūmus, jų šakas, skinti lapus, žiedus, vaisius, pažeisti šaknis, trypti pomedį;

35.5. leisti iš medžių sulą, pažeisti medžio žievę, daryti kitus mechaninius medžių pažeidimus;

35.6. kabinti ant medžių elektros laidus, elektros lempučių girliandas (išskyrus renginių, švenčių metu), sūpuokles, virves ir kita;

35.7. žaloti ir naikinti gėlynus;

35.8. žaisti sportinius žaidimus tam nepritaikytose vietose;

35.9. važinėti ir statyti visų rūšių transporto priemones ne tam skirtose vietose (išskyrus įvairų aptarnaujamąjį transportą gavus seniūnijos leidimą);

35.10. plauti visų rūšių transporto priemones;

35.11. deginti atliekas, lapus, šakas;

35.12. kūrenti laužus ne tam skirtose vietose;

35.13. be leidimo statyti palapines, laikinus statinius, reklaminius skydus;

35.14. ganyti gyvulius;

35.15. gaudyti ir naikinti paukščius, žvėris, smulkiają fauną, ardyti skruzdėlynus, paukščių lizdus;

35.16. pilti atliekas, sniegą (išskyrus neužterštą druskomis ir nukastą nuo želdyne esančių takų);

35.17. sandėliuoti statybines ir kitas medžiagas;

35.18. savavališkai atlikti kitus veiksmus, bloginančius želdynų būklę.

VII SKYRIUS

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ SAVININKŲ IR VALDYTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

36. Želdynų ir želdinių valdytojai ir savininkai privalo:

36.1. išsaugoti želdynus ir želdinius, tinkamai juos tvarkyti, iškirsti pavojingus žmonėms ir pastatams bei trukdančius saugiam eismui, atkurti ir veisti naujus, vadovaudamiesi šių taisyklių reikalavimais;

36.2. taikyti kovos su kenkėjais ir ligomis priemones.

37. Želdynų ir želdinių savininkai ir valdytojai turi teisę:

37.1. privačioje žemės valdoje esančius želdynus ir želdinius, kurie teisės aktais nėra priskirti saugotiniams, tvarkyti savo nuožiūra, nepažeisdami kaimyninių žemės sklypų ir namų valdų savininkų, valdytojų ar naudotojų interesų bei taisyklių 24, 25 punktų;

37.2. sudaryti sutartis su fiziniais ir juridiniais asmenimis dėl želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros, kovos su augalų ligomis ir kenkėjais.

38. Rokiškio rajono savivaldybė turi teisę naudoti želdynus ir želdinius, esančius valstybinėje ir Rokiškio rajono savivaldybės patikėjimo teise valdomoje žemėje, moksliniams tyrimams, mokymui, kultūrinei, švietėjiškai veiklai ir kitiems tikslams.

39. Želdynams ir želdiniams naudoti taisyklių 38 punkte išvardytiems tikslams priskiriama ši veikla:

39.1. mokslo ir studijų institucijų moksliniai tyrimo darbai;

39.2. švietimo įstaigų rengiamos praktikos, pamokos gamtoje;

39.3. visuomeninių organizacijų, klubų rengiamos ekskursijos, išvykos;

39.4. kultūrinių ir gamtosauginių renginių organizavimas želdynuose;

39.5. gamtinių ir kultūrinių vertybių, esančių želdynuose, apsaugos propagavimas žiniasklaidos priemonėmis, atskirais leidiniais.

40. Saugomose teritorijose želdynus ir želdinius mokslo tyrimams, mokymui leidžiama naudoti, jeigu tai neprieštaruja saugomų teritorijų apsaugą, veiklą, paskirtį reglamentuojantiems įstatymams ir kitiems teisės aktams arba tai neuždrausta Rokiškio rajono savivaldybės administracijos ar Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimais.

41. Atskirieji želdynai, esantys valstybinėje ir Rokiškio rajono savivaldybei patikėjimo teise priklausančioje žemėje, turi būti atviri lankymui, jeigu juose nevyksta uždaro pobūdžio renginiai, nevykdomi priežiūros ir kiti darbai.

VIII SKYRIUS

ŽALIŲJŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

42. Žaliųjų atliekų tvarkymas reglamentuotas Rokiškio miesto savivaldybės tarybos patvirtintose Rokiškio rajono atliekų tvarkymo taisyklėse.

43. Želdinių genėjimo, kirtimo metu susidariusios žaliosios atliekos (šakos), mediena gali būti panaudojama biokuro gamybai, taip pat socialinėms įmonėms, organizacijoms, šeimoms, asmenims aprūpinti atsižvelgiant į galiojančias sutartis su želdinių priežiūrą vykdančiomis įmonėmis.

44. Kai daugiabučio namo kieme arba artimiausioje jo aplinkoje želdinių kirtimo ir (ar) genėjimo darbus organizuoja daugiabutį namą administruojanti įmonė, bendrijos pirmininkas ar jungtinės veiklos sutarties įgaliotinis, darbų metu susidariusių žaliųjų atliekų sutvarkymą ir išvežimą užtikrina daugiabutį namą administruojanti įmonė, bendrijos pirmininkas ar jungtinės veiklos sutarties įgaliotinis.

IX SKYRIUS TAISYKLIŲ KONTROLĖ IR ATSAKOMYBĖ UŽ JŲ PAŽEIDIMUS

45. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka. Asmenys, pažeidę šias taisykles, taip pat privalo atlyginti žalą, padarytą gamtai, sunaikinus arba sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus bei.

46. Želdynų ir želdinių apsaugos valstybinę kontrolę Lietuvos Respublikoje vykdo Aplinkos ministerija ir jos įgaliotos institucijos.

47. Želdynų kūrimą, želdinių veisimą, želdynų ir želdinių tvarkymą kontroliuoja Aplinkos ministerijos įgaliotos institucijos.

48. Kultūrinės paskirties želdynų konservavimą, restauravimą, atkūrimą, vientisos kultūrinių ansamblių architektūrinės kompozicijos laikymąsi kontroliuoja Kultūros ministerijos įgaliotos institucijos.

X SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

49. Taisyklės gali būti keičiamos Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu.

50. Taisyklių atskiri punktai galioja tiek, kiek neprieštarauja po šių taisyklių patvirtinimo priimtiems aukštesniųjų valstybės institucijų norminiams aktams.

Rokiškio rajono želdynų ir želdinių
apsaugos taisyklių
1 priedas

**(Leidimo saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo
darbams forma)**

**ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
SENIŪNIJA**

**LEIDIMAS SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KIRTIMO, PERSODINIMO AR
KITOKIO PAŠALINIMO, GENĖJIMO DARBAMS**

_____ Nr. _____
(data)

_____ (sudarymo vieta)

Leidžiama pagal pateiktą prašymą _____
(juridinio asmens pavadinimas (fizinio asmens

vardas, pavardė), juridinio ar fizinio asmens kodas, adresas, telefono numeris)

_____ (vykdomi darbai)

(saugotinių medžių ir krūmų rūšys,	medžio diametras (1,3 m aukštyje) ir medžių ir krūmų kiekis) *
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Medžių ir krūmų vertė _____ (žodžiais) _____ Eur ____ ct;
atlyginta, neatlyginta (kas reikalinga, pabraukti).

Vietoj kertamų medžių, krūmų pasodinami nauji ir prižiūrimi trejus metus:

(medžių ir krūmų rūšys, matmenys	medžių ir krūmų kiekis,	sodinimo vieta*
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Leidimas galioja 1 metus nuo jo išdavimo datos.

(Leidimą išdavusio pareigūno
pareigų pavadinimas) _____ (parašas) _____ (vardas ir pavardė)

A. V.

SUDERINTA

SUDERINTA

SUDERINTA

(Aplinkos ministerijos įgaliotos institucijos ar saugomos teritorijos direkcijos atstovo pareigų pavadinimas)
(pareigos, vardas, pavardė, parašas)

(Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritorinio padalinio įgalioto asmens pareigų pavadinimas)
(pareigos, vardas, pavardė, parašas)

Fizinis ar juridinis asmuo
(pareigos, vardas, pavardė, parašas)

*Įterpiama tiek eilučių, kiek reikia išvardyti visas rūšis

(Prašymo forma)

(Prašymą pateikiančio fizinio asmens vardas, pavardė ir asmens kodas ar juridinio asmens pavadinimas ir kodas)

(adresas)

(telefono numeris)

Rokiškio rajono savivaldybės administracijos _____ seniūnijai

PRAŠYMAS

(data)

(dokumento sudarymo vieta)

Prašau leisti kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti saugotinus medžius ir krūmus žemės sklype _____

(adresas)

(numatomi atlikti darbai, medžių ir krūmų rūšys bei kiekis)

(saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo priežastis)

Įsipareigoju atlyginti numatomų kirsti želdinių vertę arba pasodinti savivaldybės nurodytoje vietoje kertamų ar kitokiu būdu pašalinamų medžių ir krūmų atkuriamąją vertę atitinkantį nurodytų rūšių ir matmenų medžių ir krūmų kiekį ir juos prižiūrėti 3 metus (kas reikalinga, pabraukti).

Darbus numatoma pradėti _____
(numatoma darbų atlikimo data)

Pateikiu šiuos dokumentus:

1. Žemės sklypo _____
(dokumento pavadinimas, Nr., data, žemės sklypo planas)

2. Patvirtintą (suderintą) želdinių pertvarkymo projektą, schemą, detalųjį bei specialųjį planus (kas reikalinga, pabraukti) _____
(projekto pavadinimas, patvirtinimo (suderinimo) data)

Kita _____

(parašas)

(vardas ir pavardė)

SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KRITERIJAI

Teritorija	Medžių gentys ir (ar) rūšys, krūmai; skersmens (1,3 m aukštyje) ir aukščio parametrai
1. Kurortuose ar kurortinėse teritorijose:	
1.1. valstybinėje ir savivaldybių žemėje	didesnio kaip 12 cm skersmens medžiai* paprastieji kadagiai – didesni kaip 3 m
1.2. privačioje žemėje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
2. Pakrantės apsaugos juostoje	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos – didesnio kaip 12 cm skersmens pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, juodalksniai, liepos, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės – didesnio kaip 20 cm skersmens beržai, gluosniai – didesnio kaip 30 cm skersmens. paprastieji kadagiai – didesni kaip 3 m.
3. Kitos paskirties žemėje daugiabučių gyvenamųjų pastatų, bendrabučių, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijose valstybinėje ir savivaldybių žemėje:	
3.1. mieste	didesnio kaip 12 cm skersmens medžiai*
3.2. ne mieste	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
4. Kitos paskirties žemėje daugiabučių gyvenamųjų pastatų, bendrabučių, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijose privačioje žemėje:	
4.1. mieste	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – didesnio kaip 20 cm skersmens
4.2. ne mieste	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – didesnio kaip 30 cm skersmens
5. Kitos paskirties žemėje visuomeninės paskirties, rekreacinės, bendrojo naudojimo, atskirųjų želdynų teritorijose	didesnio kaip 12 cm skersmens medžiai* paprastieji kadagiai – didesni kaip 3 m
6. Kitos paskirties žemėje pramonės ir sandėliavimo, komercinės paskirties objektų teritorijose	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*

7. Žemės ūkio paskirties žemėje kituose žemės ūkio paskirties žemės sklypuose ir rekreacinio naudojimo žemės sklypuose:	
7.1. valstybinėje ir savivaldybių žemėje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
7.2. privačioje žemėje	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – didesnio kaip 30 cm skersmens
8. Žemės ūkio paskirties žemėje sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemėje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
9. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijoje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
10. Miestų, miestelių gatvėse	didesnio kaip 12 cm skersmens medžiai*
11. Kaimų gatvėse	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
12. Geležinkelio želdinių apsaugos zonoje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
13. Valstybinės ir vietinės reikšmės kelio juostoje:	
13.1. valstybinės reikšmės krašto ir rajoninio kelio juostoje	didesnio kaip 30 cm skersmens medžiai*
13.2. vietinės reikšmės kelio juostoje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
14. Kelio apsaugos zonoje už kelio juostos ribų	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
15. Gamybinių ir komunalinių objektų sanitarinės apsaugos ir taršos poveikio zonoje, kitose sanitarinės apsaugos zonose	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*

* – ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, bukai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės.